

Regeling voor de subsidiëring van de upgrade van ERTMS apparatuur met level-1 en versie 2.3.0d van locomotieven (Tijdelijke subsidieregeling upgrade ERTMS)

2 november 2009

Nr. CEND/HDJZ-2009/1238

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 2, 3 en 4 van de Kaderwet subsidies Verkeer en Waterstaat;

Besluit:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. *minister*: Minister van Verkeer en Waterstaat;
- b. *havenspoorlijn*: het deel van de Betuweroute ten westen van emplacement Kijfhoek;
- c. *ERTMS level-1*: European Rail Traffic Management System, dat gebruik maakt van seinen langs de baan;
- d. *ERTMS level-2*: European Rail Traffic Management System, dat gebruik maakt van GSM-R;
- e. *ERTMS versie 2.3.0.d*: European Rail Traffic Management System, zoals vastgesteld door Europese Commissie in TSI Command Control, Annex A (L136/11);
- f. *eerste upgrade*: toevoegen van de ERTMS-level-1 functionaliteit aan de software van de ERTMS treinapparatuur;
- g. *tweede upgrade*: toevoegen van ERTMS versie 2.3.0.d specificaties aan de software van de ERTMS treinapparatuur;

Artikel 2

1. De minister kan een subsidie verstrekken aan de eigenaar van een locomotief met een ERTMS level-2 als bijdrage in de kosten voor de eerste en tweede upgrade van de ERTMS treinapparatuur ten behoeve van de inzet van de locomotief op de havenspoorlijn.
2. Voor een subsidie komen in aanmerking:
  - a. eerste en tweede upgrade in diesellocomotieven;
  - b. eerste upgrade in elektrische locomotieven.

Artikel 3

Het subsidieplafond van deze regeling bedraagt € 4,5 miljoen.

Artikel 4

1. Een aanvraag tot subsidieverlening wordt schriftelijk ingediend vóór 10 december 2009 bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie Spoor, Postbus 20901, 2500 EX Den Haag.
2. Een aanvraag kan ook worden ingediend door twee of meer aanvragers. De aanvraag wordt ingediend door een van de aanvragers die als penvoerder de overige aanvragers vertegenwoordigt. Alle correspondentie over de subsidie wordt gevoerd met de penvoerder. Ook de uitbetaling van de subsidie, waaronder begrepen de uitbetaling van de eventuele voorschotten, geschiedt via de penvoerder. De penvoerder wordt door de andere aanvragers gemachtigd om de subsidie aan te vragen, de correspondentie over de subsidie te voeren en de subsidie te ontvangen. De machtiging wordt bij de aanvraag gevoegd.
3. Bij de aanvraag worden gegevens en bescheiden verstrekt betreffende:
  - a. de aanvrager;
  - b. het aantal locomotieven dat wordt geüpgraded, onderscheiden naar type;
  - c. het contract met of de offerte van de ERTMS leverancier met een beschrijving van de werkzaamheden met vermelding van de Change Requests, die onderdeel uitmaken van de upgrade naar level-1 en 2.3.0.d;

- d. de data per locomotief waarop de locomotieven geüpgraded zijn en inzetbaar zijn op de havenspoorlijn;
- e. de eventueel verleende subsidie voor de gerealiseerde ombouw van de locomotief naar ERTMS level-2 per locomotief;
- f. de eventueel aangevraagde subsidie per locomotief voor ERTMS bij de Europese Commissie;
- g. de gemaakte kosten voor de gerealiseerde ombouw van de locomotief naar ERTMS level-2;
- h. de kosten per locomotief voor de upgrade waar subsidie voor wordt gevraagd;
- i. andere gegevens, die nodig zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 5

1. Voor subsidie komen in aanmerking de kosten van de ontwikkeling van de software, het testen van de nieuwe en aangepaste software, IT-veiligheid en de installatie van goedgekeurde software, rechtstreeks toe te rekenen aan de upgrade van de locomotief.
2. De subsidie bedraagt voor de eerste en tweede upgrade van diesellocomotieven ten hoogste:
  - a. voor locomotief Class 66, 6400 : € 51.300,-;
  - b. voor locomotief G 1206, G 2000 en BR 203 : € 32.500,-.
3. De subsidie bedraagt voor de eerste upgrade in elektrische locomotieven ten hoogste:
  - a. voor locomotief BR 189: € 12.000,-;
  - b. voor locomotief TRAXX € 15.000,-.
4. Onverminderd het bepaalde in het tweede en derde lid bedraagt de subsidie voor de upgrade per locomotief, indien aan een aanvrager subsidie is verleend voor level-2 op grond van de Tijdelijke subsidieregeling ombouw ETCS ten hoogste het verschil tussen het reeds verleende bedrag en € 300.000,-.
5. Onverminderd het bepaalde in het tweede, derde en vierde lid bedraagt de subsidie op basis van deze regeling ten hoogste 50% van de kosten van de ombouw van de locomotief naar level-2, de upgrade level-1 en versie 2.3.0.d, minus de op basis van de Tijdelijke subsidieregeling ombouw ETCS verleende subsidie, de door het Rijk uit andere hoofde of door de Europese Unie verleende financiële bijdrage.

Artikel 6

1. De minister beslist op de aanvragen in volgorde van ontvangst, met dien verstande dat wanneer de aanvrager krachtens artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, de dag waarop de aanvulling is ontvangen geldt als datum van ontvangst.
2. De minister beslist binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag.

Artikel 7

De minister verleent geen subsidie, indien:

- a. niet aannemelijk is dat de upgrade van de locomotief gerealiseerd is voor 31 december 2009;
- b. voor de desbetreffende locomotief of locomotieven reeds een subsidie voor de upgrade naar level-1, of naar versie 2.3.0.d. is verstrekt of aangevraagd;
- c. ten aanzien van de subsidieaanvrager een uitstaand bevel tot terugvordering bestaat volgend op een eerdere beschikking van de Commissie van de Europese gemeenschappen waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt is verklaard;

Artikel 8

1. De subsidieontvanger voltooit de upgrade voor 31 december 2009.
2. De minister kan na een daartoe ingediend gemotiveerd verzoek ontheffing verlenen van het in het eerste lid vervatte gebod. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 9

1. De minister bepaalt in de beschikking tot subsidieverlening de datum waarop de subsidieaanvrager de upgrade gerealiseerd moet hebben, de wijze waarop de subsidieontvanger dit kenbaar moet maken en de wijze waarop de subsidieontvanger aantoont dat de kosten van de upgrade zijn gemaakt.

-
2. Nadat de subsidieontvanger kenbaar heeft gemaakt dat de upgrade is gerealiseerd, wordt de subsidie ambtshalve vastgesteld.

Artikel 10

1. Bij de beschikking tot subsidieverlening wordt ambtshalve een voorschot verstrekt, met dien verstande dat dit voorschot maximaal 90% bedraagt van het verleende subsidiebedrag.
2. Bij de ambtshalve vaststelling zal het in het eerste lid verleende voorschot worden verrekend met de vastgestelde subsidie.

Artikel 11

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en vervalt met ingang van 1 januari 2011, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op subsidies die voor die datum zijn verleend.

Artikel 12

Deze regeling wordt aangehaald als: Tijdelijke subsidieregeling upgrade ERTMS.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Verkeer en Waterstaat,
C.M.P.S. Eurlings.*

TOELICHTING

Algemeen

Vanaf de opening van de Betuweroute in juni 2007 rijden locomotieven met ERTMS level-2 over het nieuwbouw tracé van de A-15 van de Betuweroute. Het was de bedoeling om ook de havenspoorlijn van ERTMS level-2 te voorzien, maar in oktober 2007 is het besluit genomen om af te zien van de aanleg van ERTMS level-2 op de havenspoorlijn en is gekozen voor ERTMS level-1. Prorail kwam namelijk in juni 2007 tot de conclusie dat de aanleg van ERTMS level-2 te grote risico's op verstoringen heeft. ERTMS level-2 in de haven is complexer dan op het A-15 deel door de aanwezigheid van emplacementen en beweegbare bruggen in de haven. ERTMS level-2 heeft daarnaast het nadeel dat het alleen maar in één keer ingevoerd kan worden, terwijl de ERTMS level-1 stapsgewijs aangelegd kan worden. Tevens kan ERTMS level-1 gekoppeld worden aan de bestaande seinen langs de baan en kan de bestaande beveiliging ATB blijven liggen tijdens de bouw van ERTMS level-1. De bestaande beveiliging ATB wordt er wel uitgehaald voordat de bovenleiding op 25 kV wordt omgezet. ATB werkt namelijk niet onder 25kV.

De ERTMS level-1 functionaliteit was niet voorzien door de spoorwegondernemingen ten tijde van de ingebruikname van de Betuweroute. De planning is om de invoering van de level-1 in 2009 af te ronden. De havenspoorlijn kan namelijk pas in bedrijf worden genomen met de systemen ERTMS en 25 kV nadat de vervoerders hun materieel hebben ingericht en personeel hebben opgeleid voor toepassing van ERTMS level-1. Met deze subsidieregeling wordt beoogd de locomotieven die al ERTMS level-2 boordapparatuur hebben, geschikt te maken voor de ERTMS op de havenspoorlijn. Dit kan plaatsvinden door een upgrade van level-1 en 2.3.0.d specificaties in diesellocomotieven of door een eerste upgrade van level-1 in elektrische locomotieven.

De locomotieven die veelal met gebruikmaking van de Tijdelijke subsidieregeling ombouw ECTS op de markt verschenen, zijn vanaf juni 2007 gecertificeerd voor de ERTMS-specificaties op het A-15 deel van de Betuweroute. Deze uit 2005 daterende specificatie kent het versie nummer 2.2.2+.

Inmiddels hanteert de markt de versie 2.3.0 debugged (d), die in 2007 door de Europese Commissie als interoperabele versie is vastgesteld. De 2.3.0.d specificatie is vastgelegd in een wijziging van Annex A van de TSI Command Control en gepubliceerd op 24 mei 2008 (L136/11).

ProRail installeert ERTMS level-1 met versie 2.3.0.d op de havenspoorlijn. Dit betekent voor de bestaande ERTMS apparatuur in de locomotieven dat naast de functionaliteit van level-1 ook een upgrade van de software naar 2.3.0.d nodig is.

De upgrade 2.3.0.d is nog niet realiseerbaar voor alle bestaande locomotieven. Deze upgrade is op dit moment alleen mogelijk voor diesellocomotieven. Vandaar dat in de regeling een onderscheid is opgenomen naar locomotieven en naar verschillende upgrades. De upgrade naar 2.3.0.d, die na level-1 nog volgt, zal voor een aantal locomotieven in 2010 plaats kunnen vinden.

Europeesrechtelijke aspecten

Deze maatregel is, gelet op artikel 88, derde lid, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, op 6 augustus gemeld bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen. De Commissie heeft bij brief van 25 september 2009 betreffende 'Steunmaatregel nr. N 474/2009 – Nederland – Wijziging van de steunregeling voor de uitrusting van goederenlocomotieven met het European Train Control System (ETCS)' kenbaar gemaakt dat zij geen bezwaar maakt tegen de aangemelde maatregel aangezien de steun op grond van artikel 73 van het EG-Verdrag verenigbaar is met de interne markt.

Administratieve lasten

Met betrekking tot de administratieve lasten die voor de aanvrager met het aanvragen van de subsidie gepaard gaan, geldt het navolgende.

Op basis van het kostenmodel is een berekening gemaakt van de administratieve lasten voor de aanvrager die voortvloeien uit dit subsidieprogramma.

Uit deze berekening blijkt dat het totale percentage administratieve lasten ten opzichte van het totale beschikbare budget ongeveer € 17.000,- bedraagt.

Dit besluit is ter toetsing aan het adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal) voorgelegd. Het college heeft besloten de regeling niet te selecteren voor een toets op de gevolgen voor administratieve lasten.

Artikelsgewijs

Artikel 2

Alleen locomotieven die al beschikken over een ERTMS level-2 komen voor een bijdrage in aanmer-

king. Het is niet de bedoeling om de volledige inbouw van ERTMS apparatuur in een locomotief te vergoeden. Omdat de upgrade in verschillende fases kan geschieden is deze fasering ook in de regeling opgenomen.

De leveranciers van de ERTMS apparatuur kunnen voor de diesellocomotieven een softwarepakket aanbieden, waarin zowel de level-1 functionaliteit als de upgrade naar 2.3.0.d is inbegrepen en wat gerealiseerd kan worden voor eind december 2009. Voor de elektrische locomotieven is het aanbod voornamelijk beperkt tot upgrade van level-1 per december 2009. De upgrade van de software naar 2.3.0.d in de elektrische locomotief zal in een volgende stap in de eerste helft van 2010 gaan plaatsvinden.

Artikel 4

Een aanvraag tot subsidie wordt gericht aan de minister. Postadres:

Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie Spoor, Postbus 20901, 2500 EX Den Haag.

Een aanvraag zal in de meeste gevallen meerdere locomotieven bevatten. Aanvragen kunnen ook worden ingediend door meer aanvragers gezamenlijk. (tweede lid) De aanvraag dient in dat geval door een penvoerder te worden ingediend die mede namens de anderen optreedt. De penvoerder wordt door de andere aanvragers gemachtigd om de subsidie aan te vragen, de correspondentie over de subsidie te voeren en de subsidie te ontvangen. De machtiging wordt bij de aanvraag gevoegd. De formele subsidierelatie ontstaat na subsidieverlening echter met alle aanvragers.

Indien de aanvrager eerder een subsidie heeft ontvangen voor de ombouw van de locomotief naar ERTMS level-2 dient de aanvrager de hierop betrekking hebbende gegevens bij de aanvraag te voegen. (derde lid, onderdeel e en f) Aangegeven moet worden welk subsidiebedrag is verstrekt. Het betreft ERTMS subsidies van zowel het ministerie als van de Europese Commissie. Tevens dien aangegeven te worden wat de kosten zijn geweest van de desbetreffende ombouw (derde lid, onderdeel g).

Als een aanvrager ten tijde van het indienen van het subsidieverzoek nog in onderhandeling is met de ERTMS leverancier kan de offerte in plaats van het contract worden overgelegd (derde lid, onderdeel c).

Artikel 5

De volgende kosten komen voor een bijdrage in aanmerking: de ontwikkeling van de software, het testen van de nieuwe en aangepaste software IT-veiligheid en de installatie van goedgekeurde software.

Per locomotief wordt een maximum bedrag verleend. De maximale subsidie bedragen verschillen per type locomotief omdat de kosten van de upgrade afhankelijk zijn van de software in de ERTMS level-2 apparatuur. Hoe geringer het verschil in de huidige software en die van 2.3.0.d hoe lager de kosten zijn voor upgrade en testen.

Bij het berekenen van het subsidiebedrag wordt rekening gehouden met het subsidiebedrag dat voor de locomotief is ontvangen voor de ombouw naar level-2 op basis van de Tijdelijke subsidieregeling ombouw ETCS. Indien voor de locomotief een subsidie is verleend voor de ombouw van level-2 op basis van de Tijdelijke subsidieregeling ombouw ETCS, dan mag de optelsom van de subsidie voor de ombouw van level-2 en de subsidie op basis van deze regeling niet meer dan € 300.000 per locomotief bedragen. Dit bedrag is als bovengrens opgenomen in de aanmelding bij de Europese Commissie. De totale subsidie op basis van deze regeling mag niet meer bedragen dan 50% van de totale kosten van de inbouw level-2 en de upgrades minus de eventueel verleende subsidie op basis van de Tijdelijke subsidieregeling ETCS of door het Rijk uit anderen hoofde of door de Europese Unie een financiële bijdrage.

Artikel 7

De bijdrage is bedoeld om de havenspoorlijn operationeel te krijgen onder ERTMS en 25 KV eind december 2009. Vandaar dat alleen een bijdrage beschikbaar wordt gesteld voor een upgrade die voor 1 januari 2010 gerealiseerd kan worden.

Een subsidie wordt niet verleend indien voor de locomotief een subsidieaanvraag voor ERTMS 2.3.0.d of level-1 is ingediend bij de Europese Commissie of bij een ander bestuursorgaan.

*De Minister van Verkeer en Waterstaat,
C.M.P.S. Eurlings.*